

EL BON PASTOR

Revista per a preveres

Jo soc el bon pastor: conec les meves ovelles, i elles em coneixen a mi, tal com el Pare em coneix, i jo conec el Pare. I dono la vida per les ovelles.

Número 110

Maig 2019

Any X

Pòrtic.....	4
ARMAND PUIG I TARRECH	
Un sol cor i una sola ànima.....	7
Carta entranyable de Francesc als joves	
SALVADOR PIÉ	
Presents com el llevat	9
Aprendre a viure en pluralisme	
LLUÍS SUÑER	
Anunciar l'Evangeli	10
Qui m'estima farà cas del que Jo dic	
JOSÉ LUÍS ARIN ROIG	
Al servei de l'altar	12
Anselm Ferrer i l'himne a la Verge de Montserrat	
BERNABÉ DALMAU	
Rentar els peus.....	14
L'última resposta	
JOSEP MATEU	
Reclinats sobre el pit del Senyor.....	16
La missió del mossèn a l'esplai	
RAMON ROSSELL	
Un bisbe ens parla.....	19
Homilia a la Vetlla de Santa Maria de Montserrat	
JOAN ENRIC VIVES	
Hem vist, hem llegit.....	23
Àfrica 2019	
NORBERT MIRACLE	

Equip de redacció Agustí Borrell, Norbert Miracle, Xavier Morlans, Daniel Palau, Joan Planellas, Armand Puig.

Disseny original Animaset

Dipòsit Legal T- 1085 - 2014 revistaelbonpastor@gmail.com www.elbonpastor.cat

Si voleu col·laborar econòmicament en el sosteniment i difusió de la revista podeu fer els vostres donatius a

La Caixa 2100-0272-33-0101212882

Moltes gràcies

Dissabte, 4 de maig, el Sant Pare Francesc va nomenar Arquebisbe metropolità de Tarragona el **Dr. Joan Planellas i Barnosell**, que des de la seva creació, ara fa més de deu anys, ha format part de l'equip promotor de la revista *El Bon Pastor*

Mn. Joan Planellas va néixer el 7 de novembre de 1955 i va ser ordenat prevere del Bisbat de Girona l'any 1982. Va exercir diversos ministeris pastorals en

parròquies gironines i posteriorment va ser nomenat rector del Seminari Diocesà de Girona, diòcesi on també va dirigir l'Institut Superior de Ciències Religioses. L'any 2010 va ser nomenat vicedegà de la Facultat de Teologia de Catalunya i, posteriorment, degà, el 2015 fins avui.

Actualment, Mn. Joan Planellas és rector de Jafre, Garrigoles, Colomers, Foixà, Ruplà i la Sala, i administrador parroquial de la Tallada d'Empordà i Marenyà.

L'ordenació episcopal i presa de possessió de Mons. Joan Planellas serà el dissabte 8 de juny, vigília de la Pentecosta, a la catedral de Tarragona.

Pòrtic

ARMAND PUIG I TÀRRECH

Rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià

El propassat 25 de març el Papa Francesc va signar al santuari de la Mare de Déu de Loreto, a Itàlia, l'exhortació apostòlica postsinodal *Christus vivit, spes nostra*. El Sínode dedicat als joves (octubre de 2018) i la Jornada Mundial de la Joventut a Panamà (gener de 2019) han estat dos moments assenyalats de l'aproximació del Papa al món dels joves. El magisteri papal ha estat abundós i profund. Ara, aquesta exhortació és el punt d'arribada de la reflexió precedent i una síntesi d'allò que el Papa proposa al món dels joves i a la pastoral de joves, però també a tota l'Església, que participa de la «bella joventut» del Crist. El Sant Pare converteix l'exhortació en un document mixt, en el qual el gènere epistolar en forma de segona persona s'alterna amb reflexions adreçades a tota l'Església. D'aquesta manera, els joves queden col·locats teològicament i pastoralment dins la comunitat cristiana, no com un grup a part, sinó a prop del cor de l'Església, que és l'Esperit Sant.

La joventut de l'Església té poca cosa a veure amb l'edat cronològica dels qui la formen. Recordo una escena que va viure un bon amic romà, que va anar a visitar una anciana de noranta anys, impedida, que no podia moure's del llit de la residència per a ancians malalts crònics on viva. Al final de la conversa, la dona d'ulls petits i vivaços, carregada alhora de xacres i d'energia espiritual, se'l mira fit a fit i li diu: «Sobretot, tiri endavant, jove, que encara tenim molta feina a fer!». Aquella anciana, dona de fe, se sentia membre d'una Església jove, no envellida, no tancada en les qüestions i disputes internes, sinó oberta al futur de l'Evangeli com a font de novetat i salvació. Aquella dona, que no podia moure's físicament, tenia un dinamisme interior que la mantenia dins la història, plena com estava de l'Esperit de Jesús. El Papa escriu que l'Església «és jove quan és ella mateixa, quan rep la força sempre nova de la Paraula de Déu, de l'Eucaristia, de la presència de Crist i de la força del seu Esperit cada dia». I afegeix que, quan l'Església és jove, aleshores «és capaç de tornar una vegada i una altra a la seva font», que és la veu viva de l'Evangeli (*Christus vivit*, 35). Una Església jove accepta de convertir-se a Jesús, es deixa interpel·lar per la Paraula, ajuda a construir un món on saltin els esquemes prefixats i s'elaborin nous paradigmes (cfr. *Veritatis Gaudium*, Proemi, 3).

Una Església jove és una Església rejuvenida, no una mena de búnquer amb esperit de trinxera, que s'acontentaria de ser una minoria poc rellevant i que, en darrer terme, seria una realitat poc atractiva. Una Església jove és una Església

que sempre fa camí, perquè sap que el tresor que li ha estat confiat –la veritat de l'Evangeli– demana noves comprensions i noves mirades. No serveix de res quedar-se enquistats en els atavismes i les maneres de fer «de sempre». Qui s'enquista barra el pas a l'Esperit, tingui vint anys o en tingui setanta. Per això, com subratlla el Papa, «una Església a la defensiva» deixa de ser una Església jove i «es converteix en un museu» (*Christus vivit*, 41), és a dir, un recull expositiu de peces antigues, que ens transporta als temps passats. Certament, un museu ens fa reviure el passat, però mai no pot ressuscitar-lo, tornar-lo a la vida. Ens el presenta, ens l'apropa, però no construeix cap realitat present. L'Església, en canvi, és un edifici de «pedres vives», d'homes i dones que viuen la joventut de l'Evangeli (Primera carta de Pere 2,5).

En aquest context d'una Església rejuvenida i, per tant, jove, s'inscriuen els qui, per edat, han deixat la infantesa i caminen cap a la maduresa de l'edat adulta. Són adults *in fieri*. Es troben al començament d'un periple vital que tendeix a la realització plena, pròpia de l'edat adulta, mentre que els vells són els qui es troben al final del trajecte vital. I, com explica el Salm 148, han de lloar el Senyor «vells i joves» (v. 12). Doncs bé, ens podem preguntar què significa, des del punt de vista espiritual, que els joves siguin adults *in fieri*. Provem d'escatir les vies principals per les quals ha de discórrer el creixement espiritual d'un/a jove, segons allò que ens presenta el Papa.

Amb una imatge vigorosa, Francesc parla de «la revolució de la caritat i del servei», que inclou la recerca del bé comú i l'amor concret als pobres, el servei dels més petits. Aquesta és la manera de posar un mur que freni el mal, que pren la forma de «l'individualisme consumista i superficial» (*Christus vivit*, 174). Els joves han de descobrir l'amistat amb els pobres, que és el reflex de l'amistat amb Jesús. El camí espiritual d'un jove no es fa al marge de la descoberta dels pobres, els amics de Jesús. Els pobres concreten la pregària amb els seus rostres i amb els seus noms i cognoms, i fan entendre que la intercessió orant és el fonament del servei i l'atenció que els pobres necessiten. Entre els pobres hi ha particularment els ancians, minvats de salut i de forces, però que han rebut el do de la pregària i de l'afecte. Els joves que els visiten i acompanyen, trenquen la seva solitud. El Papa afirma que els joves i els ancians han de «caminar junts» (*Christus vivit*, 199). És una expressió molt feliç, que orienta la pastoral de joves pels camins propis de la revolució de la caritat. Cal, però, fer-se la pregunta sobre com els joves poden entrar en la comunitat cristiana.

Prenent com a punt de partença la revolució de la caritat, el Papa esmenta el servei com a mitjà eficaç perquè els joves entrin en la dinàmica de la fe i experimentin vitalment què és l'Església. Si l'Església és vista pels joves tan sols com una institució de la qual surten pronunciaments morals o celebracions inintel·ligibles, difícilment se'n sentiran membres actius, fills d'una mare fecunda. Els joves han de descobrir la maternitat de l'Església, mare de molts fills

—entre les quals els descartats i exclosos d'aquest món—, que es volen bé i s'estimen entre ells com a germans. Una Església-família que es preocupa per servir els necessitats resulta atractiva i estimulante, i la fe en Jesucrist es veu aleshores com l'eix conductor de la vida. Escriu el Papa que el servei i l'ajuda als altres és «el primer pas per descobrir o redescobrir la vida cristiana i eclesial» (*Christus vivit*, 225).

Tanmateix, sovint els joves passen per moments de crisi espiritual en un món materialitzat en què tot es mesura pel criteri de la utilitat, de l'«usar i llençar». D'altra banda, a Europa Occidental l'Església és considerada per molts com una institució desfassada, llastada ara per la càrrega moral inacceptable dels abusos a menors. No són moments fàcils per als plantejaments robustos i fermes, que girin al voltant de la fe en Jesucrist. Tanmateix, cal tirar endavant, cal que els joves efectuïn els seus processos creients —llargs i plens de frenades, que necessiten acompanyament— des de l'articulació fonamental cristiana, des de l'equilibri entre les tres dimensions imprescindibles que sostenen, com un trípode, la fe en el Senyor ressuscitat: l'espiritual (la pregària i la litúrgia), la social (el servei i l'ajuda) i l'eclesial (la família i la fraternitat). Com diu el Papa, una pastoral de joves ha de passar pel «trobament amb Déu a través de Crist mort i ressuscitat» i pel «creixement en l'amor fratern... i en el servei» als pobres (*Christus vivit*, 213). Sobre aquestes tres dimensions —totes tres!— cal construir el creixement espiritual dels joves i, naturalment, de qualsevol cristià.

D'altra banda, si els joves s'allunyen o es despisten, han de saber sempre on poden anar a raure, on poden retrobar aquestes tres dimensions fonamentals, practicades i viscudes per la comunitat cristiana. Aquesta ha de ser un far i un recer per a la fe dels joves, un espai on els joves no siguin jutjats sinó on se'ls miri «amb comprensió, valoració i afecte» (*Christus vivit*, 243). L'Església ha de ser per als joves, una casa comuna, també per a aquells joves que no «assumeixen completament tots els ensenyaments de l'Església» (*Christus vivit*, 234). En una paraula, la pastoral de joves forma part de l'entranya d'una Església jove, rejuvenida per la Paraula i l'Esperit del Ressuscitat. En aquest temps de Pasqua, en què celebrem la vida que rebem del Crist victoriós de la mort, l'exhortació papal és un regal i una crida que cal acollir amb agraïment i esperança.

UN SOL COR I UNA SOLA ÀNIMA

Carta entranyable de Francesc als joves

Salvador Pié

Prevere de l'arquebisbat de Barcelona
Rector de la Basílica de Santa Maria del Mar

Aquesta és la preciosa forma amb què el papa Francesc, a partir del sínode dels bisbes sobre la joventut del proppassat octubre, presenta amb el títol de Crist viu aquesta exhortació postsinodal. Es tracta d'una carta viva, interpel·lant, propera, en definitiva entranyable, que recull el plantejament fet pel document final del sínode que, llegint els «signes del temps», veia en els joves «un dels 'llocs teològics' en què el Senyor ens fa conèixer alguns dels seus desigs i desafiaments per construir el demà».

La carta va dirigida a les noves generacions i a tot el poble de Déu. Per això afirma amb força que «ésser joves, més que una edat, és un estat del cor». D'aquí ve que «una institució tan antiga com l'Església pot renovar el seu ardor espiritual i el seu vigor apostòlic» fent atenció als joves –i aquí cita dotze sants joves com Francesc d'Assís, Domingo Savio, Tereseta de Jesús...–, per aprendre d'ells el secret de «romandre jove».

Es parteix d'un quadre realista del món juvenil, amb les seves especificitats i drames, les seves aspiracions, i afronta temàtiques d'actualitat, com la guerra, violència, sexualitat, noves tecnologies, migracions i abusos de menors. Però ho fa amb mirada positiva –com fa sempre el papa Francesc!– de qui veu el futur amb esperança, invitant els joves a tenir present que «en totes les situacions buides i doloroses de què parlem hi ha una camí de sortida».

Per això proposa de nou la triple veritat de la fe cristiana: «Déu t'estima», «Crist et salva», «Ell viu». A partir d'aquí suggereix uns «itineraris de joventut» que alimentin la fe i el compromís pels altres a partir de la descoberta de les pròpies arrels. Aquests itineraris es realitzen amb l'acompanyament d'una pastoral juvenil que sigui sinodal –és a dir, caminant junts–, popular, missionera, per tal d'ajudar els joves a descobrir i madurar la seva vocació a través del discerniment. Tot això, conscients que «res és fruit del caos sense sentit, ans al contrari: tot pot ésser inserit en un camí de resposta al Senyor, que té un projecte preciós per a nosaltres».

Són notables diversos textos interpel•lants com: «Maria no va comprar una assegurança de vida! Maria se la va jugar i per això és forta, per això és una influencer, és la influencer de Déu! ». Així com les referències a l'Església: «Són precisament els joves els que poden ajudar l'Església a mantenir-se jove, a no caure en la corrupció, a no enorgullir-se, a no convertir-se en secta, a ser més pobre i testimonial, a estar a prop dels darrers i descartats, a lluitar per la justícia, a deixar-se interpel•lar». I alhora: «Som una Església de portes obertes. Ni tan sols cal que algú assumeixi completament tots els ensenyaments de l'Església perquè pugui participar d'alguns dels nostres espais per a joves. Només cal una actitud oberta per a tots els que tinguin el desig i la disposició de deixar-se trobar per la veritat revelada per Déu».

El caràcter entranyable d'aquesta carta ve corroborada per aquestes dues invocacions finals del Papa: «Joves estimats, vosaltres no teniu preu! No sou peces de subhasta! Si us plau, no us deixeu comprar, no us deixeu seduir, no us deixeu esclavitzar per les colonitzacions ideològiques que ens fiquen idees al cap i al final ens tornem esclaus, dependents, fracassats de la vida. Vosaltres no teniu preu: heu de repetir-ho sempre: no estic en una subhasta, no tinc preu. Soc lliure, soc lliure! Enamoreu-vos d'aquesta llibertat, que és la que ofereix Jesús». I amb un preciós text conclou la carta: «Estimats joves, seré feliç veient-vos córrer més de pressa que els lents i temerosos. Corrent atrets per aquest rostre tan estimat, que adorem en la sagrada eucaristia i reconeixem en la carn del germà sofrent. L'Esperit Sant us empeny en aquesta cursa cap endavant. L'Església necessita el vostre entusiasme, les vostres intuïcions, la vostra fe. Ens feu falta! I quan arribeu on nosaltres encara no hem arribat, tingueu paciència per esperar-nos».

Presents com el llevat

Aprendre a viure en pluralisme

Lluís Suñer
Prevere del bisbat de Girona.
Vicari General

Vivim en una gran fragmentació. En la vida dels nostres grups humans es donen profundes i legítimes maneres de viure, de pensament, maneres d'entendre la política, la religió, la família, la sexualitat, la cultura.

La uniformitat del pensament i les maneres de viure d'anys fa, fruit d'un medi més rural i de menys mobilitat són un record passat. En agradi o no el món (la ciència, la política, la religió) i la vida són plurals. Cosa que no vol pas dir que tot sigui igual o que tot sigui bo o veritable. Tampoc no vol pas dir negar les diferències entre error i veritat, i entre error i mentida. No adonar-se del pluralisme en la vida és atiar un fonamentalisme que és el millor terreny adobat pels fanatismes, les intransigències i els totalitarismes polítics o religiosos.

Per aprendre a viure en pluralisme no n'hi ha prou amb bona voluntat cal que ens preguntem com hem educat per aquest pluralisme durant els últims decennis a les generacions futures que són les actuals. Que és el que hem ensenyat i que és el que no hem ensenyat. Cal que ens preguntem si el que hem ensenyat era l'essencial i si el que hem tret era l'essencial.

Què és l'ésser humà?. Què li és més important. La nacionalitat o ser honrat en la vida? És més important ser ric o tenir entranyes d'humanitat?. Hauríem de pensar i repensar en els esquemes de referència, en els objectius que la societat presenta per un futur a casa nostra. I no només en els objectius sinó en els criteris i maneres de fer i en els mitjans amb que pretenem assolir aquests objectius.

Pensem en els nostres col·legis, universitats, mitjans de comunicació, radio, TV, publicacions. Pensem en els grups polítics, en l'economia, en les diferents esglésies i religions. Quina mena d'ésser humà volem fer emergir? Quina mena de societat volem construir?. Amb quins criteris?

I tot això fer-ho des de la pròpia identitat. Jo com a cristià catòlic, amb un arrelament profund a l'Església i al seu magisteri, no aigualint el missatge ni afeblint el testimoniatge. Demanant als altres, els qui no pensen com jo, el mateix. Perquè només des d'una presentació coherent i valenta del que som i el que pensem podrem construir ponts de diàleg per respectar la pluralitat i construir una societat on per damunt de les diferències ens sentim tots plegats una mica més humans.

Anunciar la Paraula

Qui m'estima farà cas del que Jo dic

José Luís Arín Roig
Prevere del bisbat de Tortosa
Vicari General

L'evangelista Joan presenta els «discursos de comiat» de Jesús (13,31-17,26) emmarcats entre el Sant Sopar (13,1s) i el començament de la Passió (18,1s).

La tradició sinòptica havia distribuït l'ensenyament de Jesús als deixebles i a la gent al llarg del seu Ministeri públic bàsicament a Galilea, però també acumulant les instruccions testamentàries de Jesús als seus ben prop del relat de la Passió.

L'evangelista Joan disposa d'uns «materials» semblants als sinòptics però els emmarca dins un ambient nou amb reinterpretació pasqual i revisió del pensament escatològic.

El llarg discurs de Jesús (13,31-17,26) segueix el model dels «discursos de comiat» de l'Antic Testament: un personatge venerable congrega els seus i, abans de morir, els dona el seu darrer ensenyament exhortant-los a ser-hi fidels.

Jesús ha dit (v.21) que estimarà i es farà conèixer clarament al qui l'estima i compleix els seus manaments. Per això (v.22) Judes li pregunta: «Senyor, què ho fa que et vulguis manifestar a nosaltres i no al món? ».

Davant la menció d'una revelació circumscrita a la Comunitat, Judes de Jaume reacciona preguntant pel sentit d'aquesta restricció. Pot entreveure's la qüestió paral·lela del per què de les aparicions del Ressuscitat no a tot el poble sinó a uns testimonis escollits, com predica Pere a casa de Corneli (Ac 10,40-41).

Per què aquesta restricció? La Revelació divina és un veritable diàleg que només funciona bé quan troba una bona escolta, que esdevingui escolta obedient. Perquè hi ha notícies que qualsevol és vàlid per a dir-les; però n'hi ha que només les pot anunciar amb credibilitat qui realment ha estat transformat per la mateixa notícia que anuncia. No es tracta només de «dir» el que s'ha vist sinó de «testimoniar» amb la vida la força salvífica d'allò que s'ha viscut.

Les meves paraules pròpiament no són meves sinó del Pare que m'ha enviat: la comunió trinitària ens mostra la grandesa del Déu tal com és. Realment és misteri perquè la seva grandesa supera infinitament el que la nostra ment humana pot abastar; però no és misteri d'absurditat sinó de la grandesa que emmarca la comunió de les tres Persones divines.

Jesús ha proclamat solemnement: Jo no he parlat pel meu compte; el Pare mateix que m'ha enviat, m'ha manat què havia de dir i de predicar (Jn 12,49). Amb tota raó al Pròleg l'evangelista l'anomena "el qui és la Paraula" perquè a Déu ningú no

l'ha vist mai: el seu Fill únic, que es Déu i està en el si del Pare, és qui l'ha revelat (Jn 1,18).

Igualment el Defensor, l'Esperit que el Pare enviarà en nom meu, us farà recordar tot el que us he dit i us farà entendre: Jesús insisteix (14,16.26; 15,26; 16,7) en la promesa del "Paràclit" ("advocat defensor" en grec i que) que té la missió de garantir la fidelitat a l'ensenyament evangèlic de Jesús.

El qualificatiu de Paràclit / Defensor s'aplica també al mateix Jesucrist: Fills meus, us escric això perquè no pequeu. Però si algú peca, tenim prop del Pare un Defensor/Paràclit, Jesucrist, que és just (1Jn 2,1).

Per això l'Esperit Sant -que procedeix del Pare- farà recordar el missatge del Mestre Jesús amb un mestratge no de mera repetició del que va dir Jesús sinó activant la clau de comprensió del missatge evangèlic amb veritable re-presentació que fa present el Mestre Absent-Present.

Us deixo la pau, us dono la meva pau: aquestes paraules expressen no només bon desig (com la més antiga fórmula de benedicció sacerdotal de Nm 6,24-26) sinó donació efectiva del suprem do diví de la pau.

Si m'estimeu, us alegrareu de saber que me'n vaig al Pare: qui de debò estima Jesús, ha de saber que tornant al Pare -origen i glòria de la seva missió d'Encarnació- Jesucrist està duent a plenitud la seva missió de Revelació i Redempció.

El Pare és més gran que jo: en el sentit que l'Enviant (=el qui envia) és més gran que l'Enviat (=el qui és enviat), sense trencar la profunda comunió trinitària d'amor

Al servei de l'altar

Anselm Ferrer i l'himne a la Verge de Montserrat

BERNABÉ DALMAU

Monjo del Monestir de Montserrat

El divendres, dia 26 d'abril, es van escaure els cinquanta anys del traspàs del monjo Anselm Ferrer (Capellades 1882 – Montserrat 1969). Amb un bagatge musical familiar ingressà a l'Escolania on rebé una forta formació vocal i instrumental i, després d'un fugaç pas pel seminari de Barcelona, rebé l'hàbit monàstic a Montserrat el 1899. Començà a exercir-hi el seu talent musical alhora que s'iniciava en els estudis eclesiàstics que ampliaria a Sant Anselm de Roma. També perfeccionà les disciplines musicals a la *Cappella Giulia* del Vaticà i a Nàpols. Entremig rebé l'ordenació sacerdotal (1909) i, retornat definitivament a Montserrat, es féu càrrec de l'Escolania des del 1911 fins al 1933. En aquest temps renovà els estudis teòrics i els d'instrument, va formar una orquestra per a ampliar la cultura musical dels escolans, amplià el fons de la seva biblioteca, i donà una gran importància a l'educació de la veu. Adaptà el repertori a les directrius de Pius X i influí sobre el moviment litúrgic català. Publicà diferents escrits sobre aquest tema a *Vida Cristiana* i en altres publicacions.

L'any 1939, un cop acabada la guerra civil, aplegà a Barcelona el nucli inicial de la nova Escolania de Montserrat. Tingué un excel·lent criteri en l'aplicació de les normes que imposava el *Motu proprio* de Pius X sobre la música sacra, perquè si bé contribuí a desterrar de l'església qualsevol resta de cant operístic, tampoc no arribà al fanatisme exclusivista del cant gregorià, fent alternar el cant gregorià amb formes polifòniques que s'ajustaven a l'espirit litúrgic. Anselm Ferrer ha tingut la fortuna que, del seu llegat de compositor, es mantenen ininterrompudament tres Salves i l'Ordinari de la missa en català que, des del II Congrés Litúrgic (1965), és l'habitual de totes les festes a Montserrat.

És un gran representant a casa nostra del corrent anomenat cecilià de música sacra. Ho palesen grans composicions a veus mixtes, una de les quals, l'«Himne a la Mare de Déu de Montserrat» ha pres tons llegendaris. Efectivament, fou compost per a les festes jubilers de 1931, enmig de les incerteses de la proclamació de la República. El text fou obra del monjo biblista Jordi Riera, que versificà enginyosament la «Visita Espiritual» de Torras i Bages tot carregant-ne les tints patriòtiques. Durant el franquisme aquest himne no s'interpretà a causa del text, però també és veritat que el pare Ireneu Segarra el rescatà, al moment oportú, sense fer-ne escarafalls.

L'aniversari del pare Anselm Ferrer serà oportunament celebrat l'estiu, durant el festival d'orgue en el qual s'interpretarà la «Missa Abbatialis» en una celebració litúrgica dominical. Ara, però, en la festa patronal del 27 d'abril, al final de les vespres una

convocatòria especial d'antics escolans propiciarà l'execució de l'esmentat "Himne" de Ferrer – Riera. Com que el text és força curiós i pràcticament desconegut, el transcrivim també com a mostra de l'ambient devocional i patriòtic que es vivia al monestir, aquells anys de la dictadura de Primo de Rivera, tan compromesos però tan fecunds gràcies a l'acció dels col·laboradors de l'abat Antoni M. Marcet.

Himne a la Mare de Déu de Montserrat

O catalans, la terra ens agermana,
alcem amunt els cors vibrants,
us exalcem, Madona catalana,
amb nostres prec, amb nostres cants.
Alt setial on seu la Saviesa
que ens ensenyà els eternals destins,
als catalans la fe doneu encesa
que fa planers els terrenals camins.
Lliri més blanc que l'escumeig de l'ona
de les verges el més brillant espill,
el vostre poble allibereu Madona
del vici insà que el vol posar en perill.
Excelsa i admirable profetessa
que l'Etern més que els àngels heu lloat,
d'aquest poble lleveu la mala messa
que els blasfems i gent àvola han sembrat.
Rosa fragant, de caritat senyera,
flama vivent que escalfa i mai no mor,
als vostres fills l'Amor doneu-nos vera,
feu-los germans a dins del vostre cor.
A aquell Déu de qui sou Engendradora,
que és vostre Pare i us vol fer mercès,
pel poble català pregueu, Senyora,
per tal que no es defaci mai més.

Rentar els peus

L'última resposta

JOSEP MATEU

Prevere de l'arquebisbat de Tarragona
Delegat Diocesà de Pastoral de Joventut -
Director del SIJ

Ara més que mai les persones hem pres consciència del valor i necessitat de cuidar el nostre cos, a través de dietes sanes i equilibrades, i d'un exercici físic que ens mantingui en forma. Els adolescents i joves no estan exempts d'aquesta tendència, i són molts els qui practiquen esports diversos, els qui són capaços de fer grans sacrificis i llevar-se ben d'hora per entrenar-se o anar a jugar algun partit.

Cuidar el cos és cosa bona i necessària, certament vivim, som i ens relacionem a través d'ell, però massa vegades s'oblida que el nostre cos és caduc... Sí, tots tenim la temptació, conscient o inconscient, que el nostre cos mantindrà la seva vitalitat, força, dinamisme, capacitats... i per això el cuidem per dins i per fora! Però la realitat ens farà descobrir que per una malaltia o pel pas inexorable del temps, tots ens apropem al final de la nostra vida, on el cos perdrà la seva força i les seves constants vitals.

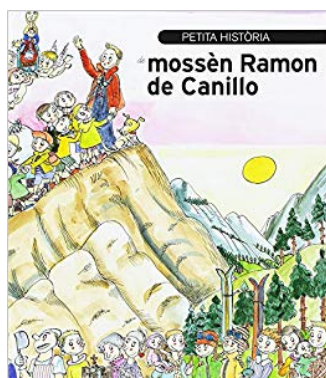
Aquest fet, si bé és una realitat que tots els homes i dones de la història han afrontat i nosaltres també haurem d'afrontar, sembla que la nostra societat ho vulgui amagar, apartar, que no se'n vulgui parlar... Això provoca que les persones, i d'una manera especial els adolescents i joves, esdevinguin vulnerables i indefensos per afrontar aquest fet que tard o d'hora trucarà a les seves vides en la mort dels avis, familiars, pares, amics, i fins la seva pròpia vida...

És bo poder parlar de la mort, és bo ajudar a prendre consciència que forma part de la nostra vida, és bo saber que en aquest món no hi serem per sempre, i per tant, que la nostra vida ha de tenir un sentit, tot fent que la mort esdevingui la última resposta a la nostra vida. Amb l'avantatge que els cristians no partim del sense sentit de la mort, sinó que vivim l'esperança de la resurrecció: l'autèntic fonament de la nostra fe!

Ara que ens trobem en temps de Quaresma i Pasqua, seria bo poder-ho parlar amb ells, sense tabús ni complexos, l'adolescència i joventut és un moment de canvi, físic, psicològic, emocional i espiritual, convé que els hi donem eines per ajudar-los a ser adults en la fe, capacitar-los des de l'esperança cristiana per afrontar el pas més decisiu i important de tota vida que és la mort, la porta a la vida eterna en Crist.

Davant la mort, hi pot haver diverses respostes: rebuig contra Déu; pànic i buidor al sense sentit de la vida; cercar el màxim plaer i benestar perquè la mort acabarà amb tot això; trobada de consol amb el Senyor etc. Serà bo que nosaltres, com acompanyants seus de vida i de fe, no els deixem indefensos davant l'interrogant més gran de la seva vida, que els preparem, que ho hàgim parlat, que siguem al seu costat en moments difícils, que transmetem el nostre propi testimoni dolorós de la mort però fonamentat en la fe i esperança en el Ressuscitat.

Aquest és sens dubte un dels millors acompanyaments que podrem fer tant personal, perquè esdevinguin persones resilients, com en la fe, perquè sàpiguen trobar resposta i força en la vivència de l'esperança en la resurrecció.

Reclinats sobre el pit del Senyor

La missió del mossèn a l'esplai

RAMON ROSSELL
Prevere del bisbat d'Urgell
Rector de Canillo

Jesús es girà i, en veure que el seguien, els preguntà: —Què busqueu? Ells li digueren: —Rabí —que vol dir «mestre»—, on habites? E l s respon: —Veni i ho veureu.

En la trobada dels dos joves i Jesús aquell cap de setmana començà l'educació cristiana en el temps de lleure. No sabem de què parlaren. No té importància. Sabem que van conviure i compartir, apartats del soroll quotidià. Coneixem per l'Evangeli que la convivència transfigurà els dos deixebles. Des d'aquell cap de setmana, els dos deixebles caminaren per sempre més amb el Rabí, tret dels dies de crisi la setmana de passió.

Contemplo la vida de Jesús. M'adono que educar és un tamboret de tres potes: 1) La família. Jesús creix en edat, en saviesa i en bondat a la casa de Natzaret; 2) La Sinagoga i el Temple. Jesús assisteix freqüentment a la Sinagoga de Natzaret i, en complir els 12 anys, al Temple. Hi pren la paraula. Avui, en diem: Jesús anava a l'escola, la institució de l'educació reglamentària i 3) El desert, la muntanya, Betània, l'hort de Getsemaní, el Tabor, on Pere volia plantar tres tendes de campanya. Goso concloure: per al Mestre no hi ha educació integral si falla una de les potes del tamboret.

Educació “en”, “per”, “per al”, “durant” el temps de lleure comença amb unes tendes de campanya, amb un aixopluc, un cau on ajocar-se, un casal als afores del poble. El Rabí ho ressalta a Betània «Marta, la teva germana Maria ha escollit la millor part». Jesús es serví del pou de Jacob per tenir una de les converses més emotives de la seva vida.

Mossèn Cinto reuní els joves a sota el brancatge d'un arbre, un desmai o ploraner, per parlar de la pàtria, de la fe, de la poesia. Quan Verdager es perdé en la seva entrada a Andorra, va veure la salvació en aquell estel brillant després de gran tempesta que el feu témer per la seva vida: «Déu em mira! Estic salvat», exclamà. En els lladrucs del gos del pastor, hi sentí la veu de Déu que el cridava: «Vine a la cabana on trobaràs un pallús per descansar».

Guy Gilbert, el capellà educador, que consagrà tota la vida als joves Loubards (llops de bar) o de la presó, els acull a la Bergerie de la Provence. Gràcies a la granja amb més de 150 animals humanitza (evangelitza) els joves delinqüents.

Els germans ortodoxes basteixen «Pustínies», albergs, on harmonitzen la natura amb la pregària. Al Castell del Remei, al Pla d'Urgell, hi ha un rètol al llindar de la porta d'entrada que diu: «La casa fa l'home, l'home fa la casa».

L'Església de Canillo ha pretès ser fidel als ensenyaments del Mestre i dels germans. El primer aixopluc foren les tendes de campanya i la cabana del pastor al llac del Siscaró (1976-1975) El camí s'obre camí. L'estiu 1976, convertírem el paller de la rectoria en alberg amb 40 places per als fills i filles de pares i mares treballadors que s'havien de quedar a l'estiu tancats a casa. Del paller de la casa del capellà de Meritxell, en bastírem una «Pustínia». Acol·lia les formacions de monitors, la Pasqua Jove, i també els seminaristes del bisbat de Lleida i de Saragossa, els joves de l'Església Evangèlica de Castelldefels. Aquests encara continuen acollint-s'hi després de 17 anys durant el pont de la Immaculada.

Els habitants d'Andorra des de l'any 1966 al 1979 s'han triplicat. Els infants immigrants demanen la integració al país. Els quatre ensenyaments presents al país són una gran riquesa per als andorrans, però també creadors de guetos entre els joves. Les necessitats d'una Andorra que canvia la fesomia pagesa per una de turística, les demandes dels pares i la urgència de trobar noves maneres d'evangelitzar fan que el 30 de setembre de 1976, Any Internacional del Nen, es posi la Primera Pedra d'una nova casa de colònies al prat de Sant Joan de Caselles. El 19 de juny de 1982 es beneí la Casa de Colònies amb 96 llits. La mateixa vida de la casa l'ha fet créixer per donar qualitat de serveis (separació d'edats, acolliments de grups amb programes diferents...). Avui, AINA acull 210 llits. Infants, adolescents, joves, tots tenen el seu espai amb els seus tallers per a les activitats.

La primera missió del mossèn en el lleure és oferir la casa. Una casa que els infants, joves, matrimonis... se la sentin seva. La paraula no la tenen ni les cúries dels polítics ni dels bisbats.

«La casa fa la persona». Antoni Calvó, monitor, avui al cel, deia l'any 2000 : «Qui entra a AINA, ja no en surt». Els grups de 1966, els que quedem, tots són avis, cada mes ens trobem per dinar i per fer la sobretaula fins al moment d'anar a l'escola a recollir els nets. La mateixa cosa podem dir dels diferents equips de monitors que han anat passant per la casa des del 1982. També s'hi acullen grups d'altres bisbats que es van conèixer quan feien MIJAC, avui matrimonis amb fills, grups del SEC, de l'UEC, sense oblidar les Associacions de la Gent Gran. Emociona que els avis i padrines que cada dia es troben més sols, puguin festejar a la casa dels infants el pre-Nadal i menjar la mona de Pasqua en un dia de convivència.

«La persona fa la casa». Per dirigir la casa, seguim al peu de la lletra la pedagogia de Jesús: a) Grup Tabor (tres exmonitors vocacionats i professionals que amb el mossèn duen el pes de la vida i pastoral de la casa; b) el Grup dels Dotze. 12 monitors votats pels mateixos monitors que revisen i programen les activitats dels infants i dels adolescents i la formació dels companys monitors amb una reunió

cada dos mesos; c) els 72 que són els monitors de la Casa (7 a 11 anys); Borda (12 a 14 anys) i campaments / 15 a 17 anys).

«No abaixeu el llistó» ens va deixar escrit el bisbe Joan Martí. «No tot s'hi val». La formació és la columna vertebral de la casa. S'hi fan: Convivències de divendres al diumenge cada 3 mesos; a més de la convivència del Nadal Jove i de la Pasqua Jove (4 dies) i la convivència per diplomar-se com a educadors en el lleure (11 dies), totes elles són residencials.

Trobades cada mes amb els monitors que es poden comunicar a Barcelona, a Andorra, a França.

La formació mensual via internet (9 temes) al llarg del curs escolar. Subvencionar la participació d'AINA a les trobades de la FEMN, del MCECC, i a totes les formacions del caire que siguin a condició després de compartir-les amb el Grup.

Seguim la pedagogia que havia practicat en els anys de teologia i de vicari a Organyà: la Revisió de Vida: Veure, Jutjar, Evangelitzar i Actuar. (Cada trobada, o revisió del dia, o tema acaben amb una frase de l'Evangeli seguida d'una pregunta del mossèn que tots han de respondre per escrit i després llegir-la en veu alta per a tots.

L'ADN que dona sentit a la casa és: 1) fer país; 2) conrear la convivència; 3) desvetllar la creativitat; 4) fomentar el senderisme a l'estiu i l'esquí de fons a l'hivern; 5) sembrar valors humans i cristians (alegria, respecte, solidaritat...); 6) i ajudar la fe de cada infant que porta de casa.

El GPS que ens dirigeix són els valors evangèlics: G de grup, (colla, família); P de pregària (mirada amorosa al nostre interior, cant, eucaristia, bona nit, bon dia...) i S de servei (no he vingut a ser servit sinó a servir).

LA MISSIÓ DEL MOSSÈN A L'ESPLAI és fonamentalment ser pal de paller de la CASA amb la divisa de les tres E

E d'escoltar

E d'encoratjar

E d'evangelitzar

I tot viscut agafat de la mà allargada i oberta de la meva Confident. A Ella, tots els mèrits.

Un bisbe ens parla

Homilia a la Vetlla de Santa Maria de Montserrat

+ JOAN ENRIC VIVES
Arquebisbe d'Urgell

1.- Avui és Pasqua! Crist ha ressuscitat! Som dins la seva Octava i celebrem amb molta alegria a la Casa de la nostra Mare i Patrona, la joia de la Resurrecció del Senyor, que és també la font de l'alegria que Maria ens comunica.

Que ressonin amb força les paraules recents de Papa Francesc als joves i a tots en la seva exhortació postsinodal "Christus Vivit":

"Crist viu, esperança nostra, i Ell és la més bella joventut d'aquest món... Ell viu i et vol viu! Ell està en tu, Ell està amb tu i mai no se'n va. Per més que te n'allunyis, allà hi ha el Ressuscitat, cridant-te i esperant-te per tornar a començar. Quan et sentis envellit per la tristesa, les rancúnies, les pors, els dubtes o els fracassos, Ell hi serà per retornar-te la força i l'esperança." (n. 1-2)

Avui és Pasqua i el món s'omple d'esperança!

La llum de Crist ho envaeix tot, ho omple i transforma tot. La tenebra, el pecat i la mort han estat vençuts. Ha triomfat l'amor sacrificat, que tot ho transforma.

Per més que ens matin els terroristes com aquest bàrbar atemptat d'Estat Islàmic contra cristians a Sri Lanka, o que a cultura actual es vagi tornant insidiosa amb els creients o impermeable a la fe, el Crist obre tots els murs.

Per l'amor crucificat del Senyor, tot el món ha renascut, amb una vida i una pau noves. La misericòrdia del Senyor és més forta que el pecat i que la mort, i tot ho guareix i ho salva. Crist ja ho ha pagat tot per a tots!

Estimar és imitar-lo i donar la vida pels germans. Demanem-li avui, amb fe, que Ell obri els nostres cors a l'amor compromès i servicial, semblant al seu, que posa els pobres en el centre de tot.

2.- Celebrem la Vetlla de Santa Maria, la Vetlla de la nostra Mare, la Mare de Déu de Montserrat, Patrona principal de Catalunya i de totes les Diòcesis catalanes. És bo que li donem a la Verge Maria el lloc central que ocupa sempre en la celebració de la Pasqua de Resurrecció.

Ella es mantingué ferma al peu de la Creu de Jesús, l'acompanyava adolorida, silenciosa i envoltada de soledat però plena de fe i d'esperança; font de llum i de vida; perquè va creure i va estimar de forma única.

Hem escoltat a l'Evangeli d'aquesta Vetlla com Ella va rebre dels llavis del mateix Jesús el gran do de ser Mare del deixeble que Jesús estimava, i alhora Mare de l'Església i Mare de tota la humanitat: "Aquí tens el teu fill".

I nosaltres venim a aquesta nit santa i tan joiosa, per rebre-la i acollir-la a casa nostra, i tenir-la ben en el nostre cor. Estimem la nostra Mare celestial, la venerem i l'omplim de reconeixença agraïda.

Gràcies Verge Maria per ser la nostra Mare amorosa: "Aquí tens la teva Mare!" ens va dir Jesús a tots. La Pasqua va portar l'esclat de joia dels deixebles i el seu enviament per a la missió, i Maria els acompanyà, els reuní per pregar amb ells i esperà, amb ells, el do de l'Esperit Sant a la Pentecosta, que corroborava la seva missió apostòlica.

Maria continua acompanyant i ajudant el poble cristià en totes les seves necessitats i en aquesta Pasqua ens demana que no siguem sords a la crida del seu Fill, el Ressuscitat, que venç la por. Si Ell ens crida, confiem en Ell. I Ell sempre dóna el coratge i les forces per dur-ho a terme.

Com Maria li va dir que sí a Déu, i va acceptar la seva vocació maternal, podem entendre que dir-li sí al Senyor és animar-se a abraçar la vida com ve, amb tota la seva fragilitat i petitesa, diu el Papa Francesc. . Joves i grand, la crida del Senyor, no és una intromissió de Déu en la nostra llibertat; no és un pes que se'ns carrega a sobre; és la iniciativa amorosa amb què Déu ve al nostreencontre i ens convida a entrar en un gran projecte, del qual vol que participem, mostrant-nos a l'horitzó un mar més ampli i una pesca sobreabundant. A la Jornada Mundial de la Joventut a Panamà, el passat gener, el Sant Pare deia als joves: Déu té un somni amb cada un de nosaltres, amb els seus fills, amb els qui l'estimen i el segueixen". Dir "sí" al somni de Déu és seguir-lo i implica oferir-li tota la vida, i oferir-la del tot, per sempre. Diguem-li amb St. Ignasi que a Montserrat vetllà la seva entrega a Déu: "Preneu Senyor i rebeu tota la meua llibertat... tot el que sóc i posseeixo; tot és vostre!".

Dir "sí" al somni de Déu és acceptar amb alegria i llibertat la possibilitat que Déu se serveixi de nosaltres per a alguna obra bona, per edificar l'Església i construir el seu Regne. Els camins són oberts... I els qui ja som més grans plantegem-nos-ho, ajudem els infants, adolescents i joves a pensar-hi seriosament. Podem contribuir, amb Déu, a portar la seva salvació al nostre món. Haurem d'estar disposats a assumir riscos per amor. Aquesta és la vocació i aquesta és la resposta de la persona a Déu: dir "sí" al seu somni, al seu projecte d'amor per a nosaltres i per al món. Una vocació que concretem en el sacerdocí, en diferents formes de vida consagrada –monjos, religiosos, instituts seculars, verges consagrades, noves formes de vida consagrada i vida contemplativa- i en el lliurament missioner. I tots en el Poble de Déu estem cridats a ser deixebles missioners del Crist Ressuscitat.

Per això hem de demanar a l'Esperit Sant la seva assistència perquè molts escoltin la crida, no tinguin tanta por i converteixin la seva fe en servei. Que cerquin la ruta, i es posin en camí.

I demanem també a la Verge Maria, Mare nostra, que ens ajudi a trobar en el camí les persones adequades, disposades a orientar i acompanyar la nostra resposta, i que somiïn també amb nosaltres.

3.- Portem-li a la nostra Mare i Patrona, que des de Montserrat vetlla pel poble de Catalunya, tots els anhels i les necessitats del nostre país, perquè en les eleccions de diumenge a les Corts de l'Estat surtin elegits aquells que millor i més encertadament treballin per la pau i la reconciliació, pel respecte de la nació catalana i de la nostra llengua i cultura, pel diàleg entre tots els pobles que formem l'Estat, cridats a estimar-nos i a col·laborar solidàriament. Que treballin per una solució al problema català (com l'anomenava el bisbe Ramon Masnou) que superi la dialèctica dels vencedors i els vençuts en el conflicte actual que ha originat sofriments per totes bandes, presons i llunyania de la pàtria. Com diu el Papa Francesc que s'atreveixin a dissenyar "una cultura que privilegi el diàleg com a forma d'encontre, la recerca de consensos i acords, però sense separar-la de la preocupació per una societat justa, amb memòria i sense exclusions" (Ev. Gaudium 239). D'aquí que també els demanem que actuïn amb responsabilitat en la línia d'aconseguir una economia social que posi interès preferent pels qui menys recursos tenen, i es preocupin de la família, del suport i respecte a la vida, de les esperances del present i del futur per als joves i els aturats, amb treball decent, dels emigrants, i dels més vulnerables, així com la defensa del medi ambient. La Mare de Déu de Montserrat ens hi ajudarà, com sempre ha fet al llarg de la nostra història mil·lenària!

4.- Que commovedor haver cantat en aquesta Vetlla els cants dels pelegrins dels segles passats, amb les músiques i danses del Llibre Vermell (segle XIV): "Inperayritz de la ciutat joyosa", "Mariam Matrem", "Stella splendens", "Estrella que, com un raig de sol resplendiu a la muntanya, de miracles serrada, escolteu el poble"! Cants que ens omplen el cor de joia i de pau.

Però és que el Llibre vermell, no és un llibre enquadernat amb tapes vermelles. Això és el que diu l'arxiver del Monestir... No. El Llibre vermell és més. És el testimoni de la fe d'un poble que segles i segles ha pujat en pelegrinatge a Montserrat, com nosaltres ho hem fet avui. Un poble "que estima i avança donant-se les mans" (Joan Maragall), i ho ha pogut fer gràcies als monjos i als escolans. Ells custodien la nostra Mare.

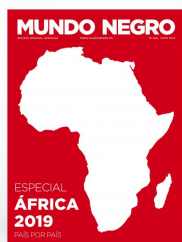
Com estimem Montserrat i la comunitat tan referent dels monjos benedictins que tenen cura de la Mare de Déu que és Mare de tots. Com ens corprenen sempre els Escolans amb les seves polifonies i la seva promptitud a l'oració, i sempre ben arreglats... Avui els qui pugem a Montserrat i els qui s'uneixen per la ràdio a aquesta Vetlla, també venim a dir al Pare Abat Josep Maria, als monjos ancians i

joves, als escolans i a tots els que formen “el nostre Montserrat”, que els sentim nostres i que cap defallença ni pecat no ens farà perdre la nostra estimació per Montserrat i el nostre agraïment a la seva mantinguda pregària i acollida. Gràcies P. Abat i gràcies a tots, per la vostra fidelitat a l'Església i a Catalunya de tants segles. Crec poder interpretar el sentiment dels bisbes i del país si us dic que el poble català i l'Església que fa camí a Catalunya mai no us n'estaran prou agraïts.

Continueu essent lloc privilegiat d'acolliment, de pregària i de misericòrdia. Us necessitem per venir a rebre gràcia, pau, fortalesa i consell en les proves. A Catalunya necessitem Montserrat perquè ens sigui lloc de refugi i oasi enmig dels tràfecs de la vida, i moltes persones s'hi puguin atansar per viure la seva fe i la seva devoció, però també per poder trobar consell, perdó, misericòrdia i bellesa inspirada en la fe. Que Maria us faci una font d'aigua viva on tots ens hi puguem acostar per trobar consell espiritual, conhort i força enmig de les contrarietats i les tempestes de la vida.

Oferim-li al Senyor aquesta nit la nostra vida! A tots una santa festa de la Mare de Déu de Montserrat!

Hem vist, hem llegit.

Àfrica 2019

NORBERT MIRACLE

**Prevere de l'arquebisbat de Tarragona
Rector de la parròquia del Vendrell**

L'excel·lent revista missional africana Mundo Negro, que publiquen els missioners combonians i dirigeix el P. Jaume Calvera, ha publicat aquest mes de maig un número especial dedicat al continent africà. Cada tres anys Mundo Negro ens ofereix una radiografia amb estadístiques, comentaris, fotografies, anàlisis i articles de la realitat d'Àfrica amb una gran professionalitat que ens permet conèixer i comprendre l'estat d'aquell continent.

L'aproximació a la realitat africana es fa des de cinc àmbits: la política, la societat, l'economia, l'educació i l'Església.

No obliden alguns dels temes més candents com el drama dels refugiats o la situació de la dona en el continent.

A més de l'aproximació global s'ofereixen unes fitxes molt interessants sobre els 55 països africans, en els que a més del mapa del país i una síntesi històrica dels darrers anys, s'hi troben les dades més significatives referides a la política, la demografia, la salut, l'educació, l'economia, el desenvolupament, la comunicació i la religió.

De la lectura d'aquest número de Mundo Negro, en podem aprendre com la presència de Xina en el continent africà s'ha fet molt rellevant, en una operació que alguns qualifiquen com «la tercera colonització». També del perill que suposa el deteriorament mediambiental que afectarà greument més de 1.300 milions d'africans en els propers decennis. Igualment el per què Àfrica jugarà un paper destacat en l'economia global pel seu potencial en petroli i minerals.

La revista planteja com serà Àfrica l'any 2030 i per a donar-hi resposta entrevisten l'ambaixador de Guinea-Bissau a l'estat espanyol, i també donen la seva opinió un bon grup de col·laboradors habituals de Mundo Negro.

Aquesta revista és un magnífic instrument per tenir Àfrica a la mà, però com diu l'editorial del número, «tenir Àfrica a la mà no seria suficient sense tenir Àfrica al cor».

El papa Francesc que, certament porta Àfrica al cor, ha anunciat que el proper setembre visitarà tres països africans: Moçambic, Madagascar i Illes Maurici. Serà la quarta vegada que es desplaça al continent africà.

Justament aquest mes de maig, Francesc ha expressat la seva Intenció d'Oració mitjançant «El Vídeo del Papa» amb aquest objectiu: resar per l'Església a Àfrica.

En el seu vídeo, assegura que les divisions ètniques, lingüístiques i tribals que sofreix el continent «poden superar-se promovent la unitat en la diversitat» i agraeix a les monges, els sacerdots, els laics i els missioners «la seva labor a favor del diàleg i la reconciliació entre els diversos sectors de la societat africana». A més, destaca la profunda tasca de l'Església, «que gràcies a la seva capilaritat – diu el Papa – aconsegueix arribar als llocs més distants, on ni els estats ni les organitzacions no governamentals aconsegueixen sovint arribar».

Revista per a preveres

EL BON PASTOR
